

Raadsnotitie 2021-4 Bijlage 1: Aantekeningen werkconferentie 'Inclusiviteit' 3 maart 2021

Deelsessie 1: 'Etniciteit, religie en levensbeschouwing'

Sessievoorzitter: Marije van den Berg

Raadsleden werkgroep 'Inclusiviteit': Helma van der Leeuw, Duran Yildiz

Raadsgriffie: Remy Schuurmans

Ronde 1: Deelnemers aan het woord

* De vragen zijn integraal opgepakt.

Vraag 1 (Doelgroepenbeleid): Zou de gemeente cultureel diverse groepen extra moeten ondersteunen en belichten? In andere woorden: wanneer, of in welke gevallen, moet de gemeente doelgroepenbeleid maken en toepassen? Wat is uw advies?

Vraag 2 (Samenleven): Wat kan de gemeente doen om het samenleven te bevorderen tussen mensen of groepen met verschillende (botsende) levensbeschouwingen?

- Belangrijk verschil tussen migranten en vluchtelingen. Migranten zijn vrijwillig verhuisd. Vluchtelingen zijn hier niet vrijwillig.
- Doelgroepenbeleid is voor Syrische en Eritrese vluchtelingen van groot belang om mee te kunnen doen in de samenleving. We moeten erkennen dat deze vluchtelingen meer nodig hebben dan dat ze op dit moment krijgen. Ze hebben vaak met uiteenlopende problemen te maken. 1. Ze zijn plots verplaatst naar een nieuwe en voor hen onbekende leefomgeving waarin ze de regels niet kennen. We moeten de verschillen tussen hun leefwereld en de Venlose in acht nemen, en ze daarmee helpen. 2. Ook hebben ze vaak onvoldoende (financiële) middelen om zelfstandig te zijn en leven ze veelal in armoede. 3. Daarnaast hebben ze ook vaak psychische klachten. Hier moet extra aandacht voor zijn. Als zij hier niet mee geholpen worden, is de wil om mee te doen ook lager.
- De bovenstaande problemen zijn dringend. We moeten zo snel mogelijk beginnen met het aanpakken van deze problemen. Beleid moet gemaakt worden, maar het is essentieel om nu in de tussentijd al te beginnen met aandacht besteden aan deze problemen.
- Neem de uitkomsten van de rekenkameronderzoeken die reeds gedaan zijn naar integratiebeleid in Venlo serieus.
- Spanningen tussen verschillende groepen komen niet voort uit etniciteit, religie en levensbeschouwing, maar uit het niet krijgen van dezelfde kansen. Startposities zijn niet hetzelfde. Kinderen hebben extra taallessen nodig. En kansen op de woningmarkt en arbeidsmarkt zijn kleiner doordat anderen voorrang krijgen. Er bestaat discriminatie en daar moet meer bewustwording over gecreëerd worden.
- Fundamenteel is dat mensen gelijk behandeld worden, ongeacht hun afkomst, huidskleur, etc. Iedereen heeft het recht om gelijk behandeld te worden.
- Vooroordelen zijn hardnekkig. Schooladvies voor kinderen met laagopgeleide ouders is vaak ook lager. We moeten investeren in het bestrijden van die vooroordelen.
- Mensen moeten leren wat inclusiviteit betekent. Hier moeten onderwijspatronen op aangepast worden (lagere scholen). Constante inbedding in schoolprogramma's.
- Ook moet er bij ieder beleidsstuk dat de gemeente maakt naar inclusiviteit gekeken worden.

- Naar beleid kijken door middel van een 'inclusiviteitstoets'. De mensen die deze toets uitvoeren moeten opgeleid zijn (in interculturele communicatie en dergelijke).
- Biedt informatie en formulieren aan in diverse talen. Hierdoor begrijpen mensen het veel beter.
- Leer van andere gemeenten en 'best practices' bij doelgroepenbeleid.
- Doelgroepenbeleid werkt niet. Inclusief beleid is geen doelgroepenbeleid. Het beleid moet algemeen zijn waar mogelijk en alleen specifiek waar nodig.
- Buurniveau is waar we aandacht aan moeten besteden. Hier kunnen we het samenleven bevorderen. Mensen moeten elkaar kunnen ontmoeten en elkaar kunnen helpen om mee te doen in de maatschappij.
- Stof tot nadenken: is doelgroepenbeleid überhaupt nodig, of heeft integratie gewoon tijd nodig?

Ronde 2: Terugkoppeling raadsleden werkgroep 'Inclusiviteit'

- Meedoen begint bij je eigen bereidheid, maar vraagt ook bereidheid van je omgeving om jou te zien en te horen.
- Er wordt op dit moment minimale ondersteuning geboden aan vluchtelingen, terwijl er meer nodig is. We moeten niet onderschatten hoe zwaar het kan zijn om in een nieuwe leefomgeving terecht te komen en hier je eigen nieuwe weg te vinden.
- De noodzakelijke tijd en steun die vluchtelingen nodig hebben om de bagage van een pijnlijk verleden te verwerken wordt nu niet geboden. Dit verhoogt de kans op een blijvende positie in de bijstand en belemmert de weg naar zelfredzaamheid.
- Begrijpen hoe de gemeenschap werkt waar je in beland bent gaat niet vanzelf. Voordat we grote eisen stellen aan mensen is het belangrijk dat ze begrijpen wat er gezegd wordt en hoe het systeem in elkaar zit.
- Verder zijn de oorzaken waarom mensen niet mee kunnen doen heel erg verschillend. Hier moeten we rekening mee houden. In ons vervolg zullen we iedereen recht moeten doen. Iedereen heeft zijn eigen verhaal. We moeten mogelijkheden scheppen zodat iedereen kan doen wat die graag wil. Mogelijkheden in eigen taal bijvoorbeeld. Relevante basisinformatie in diverse talen moet standaard beschikbaar zijn.
- Daarnaast moeten we niet alleen maar voorkauwen, maar ook investeren in mensen zodat ze hun eigen belangen kunnen vertegenwoordigen en hun eigen steunnetwerk kunnen opbouwen. We moeten mensen het gereedschap geven om hun zelfredzaamheid te vergroten.
- We moeten aansluiten bij de initiatieven die er al zijn. En dat wat nodig is moeten we ontwikkelen.
- Als het op samenleven aankomt: hou het klein. In de buurtmoestuin kunnen we stappen zetten. Daarbij moeten we aandacht besteden aan kijken en luisteren naar elkaar.
- Bij al het beleid dat er gemaakt wordt moet recht gedaan worden aan inclusiviteit, door bijvoorbeeld een inclusiviteitstoets. Dit betekent meer structureel toetsen of je beoogde aanpak de diverse situaties van mensen voldoende in acht neemt.
- We moeten als gemeenteraad niet alleen maar beleid maken, maar ook het juiste voorbeeld geven.

Deelsessie 2: 'Participatie'

Sessievoorzitter: Peter Peeters

Raadsleden werkgroep 'Inclusiviteit': Aissa Meziani, Jan Valize, Marianne Steenmetz

Raadsgriffie: Astrid Hazenbosch

Ronde 1: Deelnemers aan het woord

* De vragen zijn integraal opgepakt.

Vraag 1: Inburgeringswet

In 2022 treedt de nieuwe inburgeringswet in werking. Deze wet maakt de gemeente verantwoordelijk voor de inburgering, oftewel de taal- en participatievaardigheid, van (grotendeels) alle mensen die naar Nederland migreren van buiten de Europese Unie.

Zou de gemeente de begeleiding die ze gaat bieden aan inburgeraars (zoals ondersteuning en aanbod voor taal- en participatievaardigheid) ook moeten inzetten voor anderstaligen of nieuwe ingezetenen met een uitkering?

Vraag 2: Bijstandsgerechtigden en budget

Het begeleiden van bijstandsgerechtigden naar werk is duur en het budget is gelimiteerd.

Hoe gaan we onze budgetten inzetten? In andere woorden: welke bijstandsgerechtigden helpen we met het beschikbare budget? Bieden we begeleiding aan kansrijke mensen die weinig begeleiding behoeven, of de moeilijke groepen waar veel inzet voor nodig is? Of gaan we juist iedereen een beetje helpen?

- Verbazing over hoe een aantal zaken lopen, waaronder het aanspreken in eigen taal.
- Iedereen hoort erbij; dat is inclusie.
- Uitkeringsgerechtigden stimuleren/activeren om iets terug te doen voor de maatschappij; (hulpverlening, opleiding, mantelzorgen).
- Iedereen doet mee.
- Nooit vanuit achtergronden en budgetten werken.
- Vrijwilligers verwelkomen.
- Iedereen die mee wil doen, zal zich moeten kunnen ontwikkelen.
- Gemeente faciliteert iedereen; geen budget vragen.
- Klein klantenbestand goed begeleiden.
- Maatwerk leveren.
- Mensen enthousiasmeren.
- Nooit groepen uitsluiten.
- Inburgeraars versus andere groepen werk niet.
- Kijken naar talenten en daarmee aan de slag gaan; wat zijn talenten en wat zijn motivaties.
- Geen paradox neer zetten.
- Constante investering niet alleen in kansrijke mensen maar ook mensen die al langere tijd een uitkering krijgen.
- Mensen zodanig positioneren dat ze allemaal weer mee kunnen doen.
- Iedereen moet dezelfde kans krijgen en moet kunnen participeren.
- Mensen die langer dan 5 jaar een uitkering krijgen middels een intensieve aanpak begeleiden, zodat de kans op deelname aan de maatschappij vergroot wordt.
- Wederkerigheid inbouwen in het systeem.
- Ook investeren in jonge mensen die net van school komen.
- Passieve mensen middels vrijwilligerswerk activeren/stimuleren.

- Mensen die weer deelnemen aan de maatschappij bloeien op; ze hebben het gevoel er weer bij te horen.
- Bedrijfsleven benaderen om vrijwilligers te werven.
- Praktijklessen organiseren zodat mensen instructies/opleiding krijgen om aan het arbeidsproces deel te nemen.
- Jeugd langer op school houden, langere stages laten lopen zodat jongeren zich kunnen door ontwikkelen.

Opmerkingen uit de chat:

- Bedrijfsleven een rol laten spelen; een leeromgeving bieden aan mensen met een uitkering. Wees creatief en denk om.
- Schiet niet in een kramp van werkverdringing; dit helpt namelijk niet maar beperkt alleen.
- Er zijn al veel werkgevers die plek bieden aan mensen. Voorbeelden zijn o.a. te zien op: <https://wspnoordlimburg.nl/noesteverhalen/>
- Hoe houden we de vakbond in een denkende i.p.v. belemmerende stand? Het biedt een werkgever ook de ruimte om te investeren in een persoon met een uitkering. Bij een warme werkrelatie die kan ontstaan, zie je vaak dat de werkgever de werknemer op termijn in dienst neemt.

Ronde 2: Terugkoppeling raadsleden werkgroep 'Inclusiviteit'

- We willen niemand uitsluiten en iedereen helpen; we doen het met z'n allen (meer dwang/beleid).
- Wederkerigheid geeft meer binding onderling (leidt tot samenleving en meer inclusiviteit).

Deelsessie 3: 'Armoede'

Sessievoorzitter: Geert van Soest

Raadsleden werkgroep 'Inclusiviteit': Wout Weijmans, Mohamed Addarazi

Raadsgriffie: Rosa van Dijk

Ronde 1: Deelnemers aan het woord

* De vragen zijn integraal opgepakt.

Vraag 1 (Preventie en correctie): Wat zijn jullie ervaringen met armoede en armoedebestrijding in Venlo en wat kan jullie organisatie betekenen om, zowel in de preventie als in de correctie, armoede Venlo uit te krijgen? En wat hebben jullie daar eventueel voor nodig? Ook zijn wij benieuwd naar jullie mening over de rol van de gemeente hierin.

Vraag 2 (Korte en lange termijn): Kan uw organisatie iets betekenen voor een oplossing voor het armoedeprobleem in Venlo op de korte of de lange termijn en waarom? Ook zijn wij benieuwd naar jullie mening over de rol van de gemeente hierin.

- In zijn algemeenheid heb je curatie en nazorg altijd nodig, want je kunt niet iedereen met preventie bereiken.
- Op gebied van vroeg signalering en preventie wordt er ingestoken op de potentiële risicomomenten in iemands leven.
- met behulp van saneringskredieten kun je mensen sneller schuldenvrij maken. Door het afkopen van de schulden blijft er enkel één schuldeiser over.
- Procedures van schuldhulptrajecten zijn onduidelijk en duren te lang. De looptijd dat iemand een uitkering ontvangt is 6 weken. In die tussentijd lopen de schulden op.
- Er zijn te veel loketten. Het is onduidelijk wie wat doet. Als de procedure ingewikkeld is en men moet langs 4 loketten, haakt men af.
- Je moet men aan de voorkant bewust maken dat armoede je zomaar kan overkomen en gebruik maken van ervaringsdeskundigen.
- Er heerst veel schaamte om hulp te zoeken.
- Door hun situatie doet men dingen waardoor ze veroordeeld worden. Hierdoor komen ze in een negatieve spiraal.
- Er moet meer ingezet worden op vroeg signalering en preventie. Bijvoorbeeld door de schaamte weg te halen en mensen bewust te maken dat bij onze samenleving hoort. Inzetten van ervaringsdeskundigen.
- Je bent als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering Wet op de schuldhulpverlening. Als men onder heel hoge druk staat, doet men niet wat de gemeente van hen verwacht. En als het proces complex is, dan helpt dat niet.
- Men zou al vanaf jonge leeftijd moeten leren omgaan met geld. Vooral in het kader van preventie zou dit moeten worden opgenomen in het curriculum op school.
- Losse organisaties hebben elk veel data van cliënten. Als je als gemeente de mensen echt wilt vinden/bereiken, moet je dit durven doen.
- Men moet ook vertrouwen hebben in de overheid. In 60% van de gevallen is een overheidsorganisatie schuldeiser.
- Daarnaast zijn er veel partijen die profiteren van de schuldenindustrie.

Ronde 2: Terugkoppeling raadsleden werkgroep 'Inclusiviteit'

- Procedures duren te lang. En ga van deze procedures afwijken om mensen echt te helpen. Eventueel in samenwerking met ervaringsdeskundigen.
- Vertrouwen in de beeldvorming van de overheid aan de ene kant als veroorzaker van het probleem en aan de andere kant oplosser van het probleem.
- Schaamte weghalen rondom schulden.
- We hebben geen kredietbank in Venlo.

Feedback vanuit publiek:

- Andere thema's zijn onderbelicht gebleven. Relaties met andere thematiek, bijvoorbeeld laaggeletterdheid/ participatie / gezondheid.
- We hebben geen zicht op werkenden in armoede, omdat zij niet in aanmerking komen voor bepaalde regelingen. Men zit al gemiddeld 5 jaar in de schulden voordat wij ze bereiken, of ze ons bereiken.
- Schaamte weghalen, taboe doorbreken. Het hele thema moet veel bekender worden en veel meer begrip voor komen. Werk aan de beeldvorming rondom armoede/schulden.
- het is wel de realiteit van dit moment dat de digitale dienstverlening dat dit niet werkt voor de doelgroep mensen met een lichtverstandelijke beperking en mensen met leesproblemen. Als je dan ook nog problemen krijgt, is het heel moeilijk om de complexe overheid te begrijpen.
- Rol van de gemeente passief/actief. Durven aanspreken van mensen en op basis van data weten we echt wel waar die groep zit.
- Nabijheid van hulp aan mensen die het nodig hebben.